

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litera garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la
„Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe pătariul II. April-Maiu-Iunie al anului 1895, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asigurațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonati, al căror abonament s'a sfârșit cu luna Martiu 1895, să-și înnoască abonamentul, pentru-că altfel espeditura va fi silită a sista espedarea foii.

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

Contrapond băncilor străine.

Sub acesta titlă un amic al nostru dela fără ne trimite următorul articol, privitor la băncile magiare printre români:

Sunt abia două decenii trecute, de când am început și noi românii a ne familiarisa cu băncile. „Albina” a făcut începutul la 1872 și astăzi numărăm la vre-o 50 institute de credit și economii, înființate aproape exclusiv cu banii nostri proprii. Încheierea socotelilor acestor institute cu finea anului 1893, ne umple inima de bucurie. Cele vre-o 41 institute, cari și-au încheiat bilanțul cu finea anului 1893, ne arată un capital social de peste 2 milioane, depuneri peste 10 milioane, cu un fond de rezervă peste o jumătate de milion, fonduri de pensie peste una sută de mii, apoi realități, numerariu și altele în suma rotundă de un milion. Bilanțele publicate în parte prin diare cu finea anului 1894, ne arată, că toate aceste institute progre-

sază nu numai materialmente, dar se bucură și de un bun renume și soliditate esemplară. Tote aceste sunt lucruri cunoscute în castelele străine și nouă pururea rău voitore. Nu puteau să rămână neobservate rezultatele bancei noastre în ochii guvernului magiar, și nu mai vartos în ochii presei magiare conduse de jidovi în cea mai mare parte. De aci proveniră atacurile intenționate asupra bancelor noastre. Post-au făcute institutele noastre cuiburi de agitațiune, în cari sed primii agitatori. Colportatu-s'a destul, minciuna infamă, că cu banii „Albinei” și apoi a altor bance se susține agitațiunea în popor. Omenii nostri fruntași, parte au tăcut la calumniile obrasnice, parte au arătat prin ajutorul presei noastre, de ce stupidități sunt conduși magiarii și presa lor, când ascriu bancelor noastre acțiuni, de cari nu sunt culpabile.

În urmă veșu regimul, veșu și presa magiară, că vorbe late și minciunile cornurate nu mai prind. Românii, har domnului, nu mai sunt nici ei oi fricoșe, cari se fugă de câte un iepure. Ei au mers înainte cu băncile, scăpând mereu poporul din mâinile usurarilor fără suflet și facilitând împrumuturi mai ușore. Dar nu este aci locul, în un articol de diare a numără bunătățile, ce au revărsat băncile noastre dela înființarea lor, în sinul poporului nostru, acesta e lucrul unui specialist.

Cu vorbe și articli de diare nu au putut să eșă la cale frații magiari. În urmă eță-i, că purced la fapte. Prin înfăptuirile locuite de români încep a se înființa sub auspiciile pretorilor și a notarilor bance comunale magiare.

Nu ne trebuie multă filosofie, ca să putem afla, care e scopul acestor bance? Diaristica magiară vrea să scie că: scopul este venirea în ajutorul țăranelor și ridicarea lui materială; ba ce e mai mult negă, că ar fi în joc mâna lungă a guvernului. Credă, cine va fi așa simplu de duch! Ce au pretorii și notarii să caute și amestece

în afaceri de bani, dacă nu lucră mâna guvernului? Pentru-ce nu ați început pe „Alföld” cu băncile comunale? De ce toemai între români? Noi avem informațiuni pozitive, că unii notari au primit îndrumări a se perțetari în contabilitate, ca să poată servi de contabili la înființările bance comunale printre români. E lucru chiar ca lumina s'orului, că se pune în lucrare o acțiune în stil mare, prin care se țințesce la prinderea în cursă a frunții, și ea deosebite a poporului, ca în urmă mai ușor să poată fi aserviți politicesce.

Datoriu la banca comună, țăranelu român neplătind la termin va fi lipsit de moșiora sa; eță dacă terminul de plătire i se va prelungi, de sigur acăsta i se va face în schimbul unor condițiuni destul de onerose din punct de vedere național și politic. Să ne facem deci datoria de români, ori unde va fi vorba de înființarea de bance magiare comunale. Ban românesc nu are să contribuie pentru înființarea acestor bance. Bine să și-o însemne aceste preoții și fruntașii dela sate, căroră se pun în perspectivă „directorate” și oficii grase cu lefuri bune. Să nu ne facem iluziuni!

Când regimul, ori „Központi Hitelintézet”-ul va vedea banca înființată, tot pretorii și organele administrative vor avé conducerea; eță noi vom fi cei înșelați și trasi pe sfără. Au poate se vor afla atari găgăuți între noi, cari să nu scie, ce însemnă „fides hungarica”? Să se mai afle ore între noi omeni, cari să credă, că bancele magiare vor da bani pentru bancele comunale cu 5 % numai așa pentru ochii nostri românesce? Nu! scopul acestor bance e: a slăbi materialmente și naționalmente poporul nostru, și a-l deslipi de conducătorii lui naționali. Să ne ținem strinse pungile pe de ce locuri, faci bance comunale magiare cine are bani, noi însă nu, nici din banii nostri, nici din averile comunale.

Cu atăta însă nu vom merge de parte. Bancele magiare comunale se

vor înființa poate și fără concursul nostru. Banul e ochiul dracului, eță omul lipsit și bagă capul și la duchul cel reu, numai să se poată ajuta. Vor merge deci omenii nostri, vor împrumuta bani și dela bancelor comunale, mai vartos, că aceste fiind în sinul poporului îi vor face înlesniri și chiar ademeniri, numai ca să poată da bani.

Aci trebuie să aflăm contrapondul, aici să paralisăm pericolul. Vom trebui să ne încordăm puterile și să ne înființăm bancele noastre proprii. Față de banca magiară, să stea banca română. Că acăsta să poată face, se nu mai fie nimenea la îndolă. Dovești de ajuns sunt cele vre-o 50 bance înființate până acum. Să facem concurență bancelor străine, și acăsta e ușor de făcut.

La totă întâmplarea bancele române din provincie vor trebui să-și reducă procentele. Până acum bancele din provincie au lucrat cu 8 %, 2 % proviziune și apoi tace de scris, cu totul cam 11 % — 13 % mare parte. Pre venitor la totă întâmplarea având concurență, vor trebui se scadă procentele numai la 8 % — și o tacsă minimală pentru scris de 30 — 50 cruceri.

Terminul de plată la trei luni, fiind foarte scurt pentru economii, va trebui prelungit la 6 luni. Să mai grijim apoi ca unii agenți lacomi să nu despoeie pe cei ce dau bani împrumut sub diverse titluri, eță de altă parte să demascăm pre cei-ce stau cavenți numai fiind plătiți din partea debitorilor. Și preste toate acăste, ori de câte ori e vorba de înființarea unei bance să ne adresăm la omeni versați în afaceri, ca astfel statutele să fie cât mai puțin defectuoșe și să nu dea ansă ca banca să devină posesiunea unei oligarchii, carea a confiscat majoritatea voturilor pentru sine și dispune după plac apoi. Cel mai competent for la totă întâmplare direcțiunea primei bance române, ori și a altor omeni induși în afaceri.

FOIȚA.

Suum cuique.

(O lămurire asupra presentării lui Iancu înaintea Majestății Sale în 1852).

Valorosul prefect dela 1848—49, dl Axente Sever, publică în foia „Gazetei Trans.” următoarele date de valoare, privitoare la mișcările anilor 1848—9 și a evenimentelor ce au urmat, pe cari le reproducem cu plăcere:

Ca să se lămurască și faci deplină lumină cu privire la cele scrise de „Kolozsvár” (foie guvernamentală) din Clus asupra și contra lui Iancu sub titlul „a bandita vezér” („conducătorul de bandiți”), me simt dator — ca contemporan și complice a faptelor săvârșite de Iancu — să descoper și să pun la sufletul celor ce înșetoșază după adevăr și dreptate, următoarele:

E drept, că Iancu, cu ei alții, îndată după eșurarea rebelinii magiare de trupele rusesci, în scurtul timp de 2 luni — ceea-ce nu prea arata nici tactică genială, nici curaj și vitejie așa mare, după cum vor să-și revindece acum magiarii — am fost persecutați. Așa Iancu, fiind într-o țără

la Baia-de-Criș, îl prinseră și arestară, și dacă nu s'aria poporul venit la țerg, ca să-l scotă din mâinile soldaților (pe atunci nu erau gendarmi), poate o păția și el ca Horia, pentru-că adversarii nostri seculari magiarii și sașii, îngrijiseră în toate părțile până sus la Viena, ca noi să fim descriși și arătați, ca bandiți, ca incedii, răpitori etc. Tote aceste străbătuseră până la urechile țăranelor împărat — și apoi scuit este, că cei mai mari sunt totdeauna omenii primei informațiuni.

Nu poate fi deci mirare, că în eșurând cele întâmplări cu Iancu, se repeșiră și cu mine. Atât numai, că acum omenii regimului înveșaseră și se convinseră, că românii nu sunt așa de lași, cum se nevoiau a-i crede dingii și temându-se să nu o pățescă și cu mine ca cu Iancu, trimiseră la Cinade (un sat lângă Blaș, unde mă aședasem ca arendatorul moșiei Bănfii) pe căpitanul Appel cu o companie intrăgă de Bianchi ori Jivkovitz și un duct (Zug) de 25 călăreți șvaligeri, de mă arestară și duseră la Sibiu, unde me închiseră în casarma cea mare. Din cele ce le-am răspuns și dat la protocol, care l'a luat cu mine auditorul Mahlik, precum și din alte scripte, corespondențe și chiar investigațiuni serioșe începute la comanda guvernatorului Wohlgemuth, s'a arătat, că cu minciuna prân-

desci, dar de cînat nu cinezi; s'a arătat și probat, că noi nu numai n'am fost conducători de bandiți, incendieri etc., ci din contră am fost adevărați și esciențioși apărători ai dinastiei, și că ne-am luptat cu punerea capului pentru susținerea împărăției și a constituțiunei promulgată de ea.

Urmarea fú, că persecuțiunile se mai domoliră, dar nu încetară, ci se continuă de tribunalele corecționale până la venirea împăratului în Ardel, la 1852.

Dacă guvernul împărătesc și tribunalele sale continuau persecuțiunile, noi încă nu stam cu mâinile în sin, ci ne apărăm cu toate mijlocele și pe toate căile. Astfel, o deputațiune de bărbați aleși din toate părțile Austriei locuite de români, alergă fu la Viena, eță Iancu, Balint, și eu înaintărăm la împăratul raporte despre faptele îndeplinite de noi, fiesce-care în genere, și particular, în tot timpul dela data proclamațiunei baronului general Puchner, adecă dela 18 Octobrie 1848, și până la sugrumarea rebeliunei la Siria. În deputațiunea amintită fu și Iancu la Viena și se purtă așa de resolut, facat poliția l'a alungat din oraș, cred că numai, ca să nu poată străbate în audiență la împăratul.

Generalii Lüders și Engelhardt, comandanții trupelor imperiale rusesci, cu cari fă-

cuserăm cunoscință în Orăștie, și cari creșdend, că rășboiul cu ungurii cei voinicoși are să fiină cel puțin o jumătate de an, ne dădură și vre-o câteva mii de imperiale, ca împrumut cu oșteă rusescă să putem continua rășboiul. Ei retrăgându-se după victorie în România, își făcură raportele lor la împăratul lor. Urmarea fu, că acel împărat trimise mai multe ordine și decorațiuni prefecților, tribunilor și căpitanilor, cari se distinseseră prin fapte belice în timpul duratei rășboiului. Tot în acest timp împăratul Austriei, în urma raportelor noastre și a cercetărilor făcute anume pentru a se convinge, dacă faptele pe cari le-am arătat noi în acele raporte sunt adevărate — convingându-se pe deplin de creșdința, loialitatea și luptele noastre decretă și trimise asemenea ordine și decorațiuni, pe cari toți ai nostri le primiră cu mulțămintă afară de Iancu, Papiu Alesandru și de mine.

Că ce declarațiune va fi dat Iancu și cum va fi motivat neprimirea, nu știu; preșupun însă, că va fi fost espulsarea fără rațiune prin poliția din Viena de o parte, eță de altă parte luarea din partea de oșcului în posesiune a acelor muniți, pe cari mai înainte îi avau în proprietatea lor Muntenii, omenii cu cari a ținut el piept și bătaie 10 luni de zile (nu cum ținuseră rebelii cu rușii numai 2 luni) în contra a 14,500 soldați

Tot atunci s'au dat și ambelor biserici românești din Transilvania câte 30,000 fi., drept desdaunare pentru cărțile, ornatele, icônele la cari rebelii le scotiau ochii, și alte lucruri bisericesci, pe cari „luptătorii pentru libertate” le arseră, distruseră și folosiră de plocade la caii pe cari călărau. Dacă vor fi cerut această desdaunare mii mari bisericelor, nu știu; dar cerd tare, că declarațiunea mea va fi contribuit mai mult la facerea desdaunărei, decât suplicile cu capul pe tîpsie.

Wu Hu, Kin-Kiang, Han Kan și I-Ciang: acum se va adăuga și portul Ciung-King.

Comunicația pe fluviile Wusung și Shanghai este și acum liberă, și Shanghai este unul din porturile convenționale cele mai importante. Dar prin deschiderea canalului Shanghai și prin faptul că și Son-Cion și Hang-Cion vor deveni porturi libere, întreaga regiune din Shanghai se deschide traficului internațional.

În sfârșit se cere și deschiderea fluviului Canton (Si Kiang) până la Wu-Ciu, un oraș ca la 250 kilometri departe de Canton.

Dacă aceste condițiuni de pace se vor confirma și dacă China le va primi, partea aceea a imperiului creștin, care are cea mai mare trebuință de produse străine, devine accesibilă pentru comerțul internațional și toate națiunile maritime vor avea foloșe, presupunând că se vor găsi oameni îndrăzneți și întreprinzători, cari nu se vor teme de pericole și vor pătrunde în interiorul unei țări, ale cărei necesități sunt încă în cea mai mare parte un mister.

O știre din Iokohama anunță, că după informațiuni demne de credință, dacă pacea nu se va încheia până la expirarea armistițiului, acesta nu se va prelunge. Armata japoneză va intra asupra Pekingului. Er din Shanghai se depeșează cu datul de 14 Aprilie, că pacea s'a încheiat și subscris.

Noutăți.

Dela Academie. Academia română în ultimele-i ședințe a acordat următoarele premii: Premiul „Lazăr”, de cinci mii lei, d-nilor doctori Manolescu și Crăiniceanu pentru lucrarea: „Higiena țărânului român”, subiect fixat de Academie. Premiul „Năsturel”, de patru mii lei, dlui Licherdopol, profesor la școala comercială din București, pentru lucrarea: „Fauna malacologică a României”. Premiul „Eliade”, de 5000 lei s'a dat dlui P. Dulfu, pentru scrierea: „Isprăvile lui Păcală”.

În ședința de Mercuri, săptămâna trecută Academia a ales ca președinte pe dl Dr. N. Crețulescu, cu 19 voturi, contra 9 intrunite de dl B. P. Hajdău. Noul președinte al savantului corp a mulțumit printr'un mic discurs, pînă la această distincție onorabilă. După alegerea președintelui Academia a procedat la alegerea președinților de secție. Au fost aleși d-nii P. S. Aurelian, I. Calenderu și Gr. Tocilescu. Domnul Sturdza, secretarul, a citit un raport despre activitatea de până acum a acestei foarte importante instituții de cultură, și după propunerea dlui Crețulescu, Academia a exprimat mulțumiri dlui Sturdza. S'a hotărât în fine, ca din fondul lăsat de generoasă principesă Alina Știrbei, să se dea 8000 de lei pentru publicarea documentelor privitoare la istoria contemporană a României, lucrare începută de dl D. Sturdza, și dacă din această sumă va prisosi ceva, prisosul să se dea dlui Gr. Tocilescu pentru a publica documentele găsite în biblioteca dela Brașov.

D-na Turnescu a făcut Academiei o române, în memoria regretatei sale fice, o rentă anuală de 2000 lei, din care jumătate să fie la complectă dispozițiune a academiei, er cea-altă jumătate să servescă la sporirea fondului de dotațiune.

D-na dr. Turnescu promite, prin scrisoarea sa adresată dlui președinte al Academiei, că va lua măsuri pentru ca continuarea acestei rente anuale să fie asigurată în orice eventualitate, chiar și după încetarea d-sale din viață.

Pentru această frumoasă faptă Academia română a trimis d-nei dr. Turnescu o călduroasă adresă de mulțumire.

Academia română a făcut Lunia trecută o excursiune la Măgurele, vizitând institutul Oteteleșanu. La această excursiune, după-cum scrie „Familia”, au luat parte următorii membri: N. Kretzulescu, D. A. Sturdza, V. A. Urechii (cu d-nea), I. Kalinderu, A. Papa dopol-Calimach, Gr. Ștefanescu, A. Naum, Nic. Quintescu, Gr. G. Tocilescu, Sp. Haret, I. Vulcan și membrul corespondent I. Biau.

Excursiunea s'a făcut cu birje într'un frumos timp de primăvară, după mătăși la 2 1/2. La Măgurele, în fostul castel Oteteleșanu, astăzi prefăcut în școală de tete cu internat, membrii au fost întâmpinați de directorul internatului dl Ioan Slavici cu dna, cari apoi au ținut și o prelegere cu elevele. Academicianii vizitând tot stabilimentul, au rămas foarte mulțumiți. Apoi s'au intrunit la masă, după care s'au întors la București.

Nouă condamnare. Învățătorul gr. or. George Raitescu din Sân-Petru, protopresbiteratul Hașegului e condamnat pentru agitare la 6 săptămâni temniță de stat. E semnificativ, că pe numitul osândit tribuna-lul l-a fost acuzat, procurorul apelând, tabla i-a dat cu Bánffy 6 săptămâni și curia a subscris, ce a decis tabla reg. din Cloș. În procesimele zile aștepta plecarea, căci dl S. Horváth, procurorul din Deva i-a și cerut datele de pașaport. Oare d-nsul ca om de carte n'ar putea raporta detaliurile? — scrie „Rev. Orăștiei”.

Cutremur de pământ. În noaptea de Duminică, prima zi a sărbătorilor „Învierii Domnului” a fost un cutremur de pământ în o parte a Ungariei, Austriei și Italiei. Cutremurul a produs mare spaimă între locuitori, dar n'a cauzat pagube mari. În Ungaria s'a simțit cutremurul la Fiume, Canija, Szombathely, apoi în Croația la Agram. În Austria la Triest, Abazia, Gra-dișca, Goriția, Laibach, Klagenfurt, Leibnitz, Cilli, Graț ect. În Italia cu deosebire la Veneția, Verona, Padua, Piacența, Udine ș. a. Cutremurul s'a simțit la câteva minute după 11 ore. În Laibach s'a simțit a doua oră și spre Luni dimineața. Aici multe case s'au dărâmat și au fost striviți câțiva oameni, er' mai mulți vătămați.

Știre literară. Dl D. Voniga redactorul „Luminei” din Giula și dl Dr. Elefrescu din București vor scoate în decursul lunilor de vară a. c. de sub tipar un volum de scrieri literare, filosofice morale și instructive sub titlul: „Învățături”. Călele de prenumerație se vor distribui în curând.

O scrisoare deschisă. Dl D. Voniga, teolog absolut, învățător în Giula și întemeietorul și redactorul ficei „Lumina” este un bun și înfocat român naționalist, precum acesta e știut în lumea românească. În Giula, la marginea estemă a românismului el ridică și susține cu tărie, curaj și multă abnegațiune sindardul și interesele românesce. Pentru această însă e vechi, jefuit și hădărit de magarii din Giula. Chiar și profesorii de acolo, — oamenii științei — nu se gîneză a-l huli de pe catedră înaintea elevilor, între cari sunt și mulți români, prezentându-l ca: revrător, antipatriot, etc.

Afând despre această bravul învățător și redactor Voniga, a adresat o „scrisoare deschisă”, directorului școlii civile din Giula, publicată în „Békésmegyei Közlöny” din 7. Aprilie a. c. în care îi spune, că mai mulți părinți îi s'au plâns, că băieții de român sunt tractați mai rău ca ungurii în școală, că ei sunt mereu dojeniți și timbrați de „agitatori” și cu acesta în legătură este adaus și numele său, dîcîndu-se de pe catedră: „din aceștia se fac D. Vonigi, agitatori, magiarofagii etc. Dl Voniga, foarte corect, arată directorului, că școala nu e potrivită pentru astfel de lucruri, accentuează datorințele profesorului, ca educator și arată, că el trebuie să samene iubire, er' nu ură între elevi.

Profesorul trebuie să-și iubească elevii, dîce dl. Voniga, și iubirea această trebuie egal împărțită la toți. De ce iubire însă sunt împărțită elevii români? Pot servi cu exemple, că unii tineri, vîind să scape de o astfel de iubire mașteră, au fost siliți să-și întrerupă studiile și să mîrgă în atelier la muncă grea, etc.

În fine dl Voniga aduce la cunoștință directorului, că va face arătare la forurile mai înalte.

Ét un exemplu de fanatism, care se descarcă și asupra școlărilor și asupra bravului învățător din Giula.

Principele de Bismarck către profesori. Principele Bismarck răspundînd de

putațiunii profesorilor prusiani de cursuri superioare, a dîs între altele următoarele:

„Iubirea patriei, înțelegerea situațiunilor politice și alte calități își au rădăcina în acel stadiu al vieții omenești, care se petrece în școalele superioare. Caracterul și principiile se consolidează în epoca aceasta și se modifică rar mai târziu, cel puțin cît privește patriotismul”.

„Ași putea să descriu mai pe larg influența școlilor superioare din Germania asupra politicii; mă voi mărgini însă să vă dau un exemplu, ca să vedeți cum e în străinătate sub raportul acesta.

„Când am fost încuartat la Versailles pe timpul războiului cu Franța, m'am ufat prin caetele de școală ale fiilor gazdei mele și am rămas surprins de colosalele minciuni istorice ce am cetit acolo în privința istoriei franceze dela Ludovic XV încôce până în epoca cea mai recentă.

„Consecința acestui metod de instrucțiune e, că tinerimea franceză capătă o judecată falsă asupra Franței însăși și ajunge să fie prea mîndră.

„Principiul școlilor superioare germane este adevărul și modestia; încrederea prea mare în sine însuși împiedecă succesul”.

Oare magarii, cari își cresc totă tinerimea în mod șovinistic și fals, n'ar pute învăța ceva din aceste?

Apelul Romei către Anglia. Din incidentul sărbătorilor sfîntei Învierii din anul curent Sânțenia Sa papa Leo XIII a adresat un apel către poporul engles, în carele îl invită a se reintorci în sinul bisericii apusene. Motivul pentru carele Sânțenia Sa adresează acest apel către poporul engles, se dîce a fi, că în invitarea adresată în anul trecut bisericilor orientale nu a avut succes. În Anglia în anii din urmă parțial au trecut la biserica apusenă mulți. Cu toate acestea jurnalele scriu, că apelul acesta al papei nu va avea rezultat dorit din motivul, că biserica națională anglicană nu va suferi ca în afacerile ei să aibă influință vre-o putere străină.

Invitare. Societatea de lectură teologică-pedagogică „Ioan Popasu” în Caransebeș invită la „Ședința festivă”, care se va ține la Duminică Tomii în 9/21 Aprilie 1895 în sala „Reuniunii de cîntări”. Programul: 1. Motto „Christos a înviat”, cor micșt, 6 voci, arangiat de A. Sequens, executat de corul societății. 2. „Cuvînt de deschidere”, rostit de președintele societății dl profes. P. Ionescu. 3. „Stefan cel mare”, fragment din „Dumbrava roșie”, de V. Alexandri, declamată de Iosif Curuți, teol. c. III. 4. „Înviererea”, disertație de Sava Săcoșan, t. c. II. 5. „Române”, cor de bărbați, arangiat de A. Sequens, executat de corul societății. 6. „Papiian și Vespasian”, dialog de Iacob Negruzzi, predat de Dim. Popovici și I. Mărginenu, teol. c. III. 7. „Procederea la educațiune după diferite etapi”, disertație de Iancu Străin, ped. c. III. 8. „Oșteanul român”, cor micșt, arangiat de A. Sequens, executat de corul societății. 9. „Premiul lui Mihai eroul”, poezie de Iosif Vulcan, declamată de Al. Liuba, ped. c. II. 10. „Desvoltarea baladei populare”, disertație de Iancu Stan, teol. c. II. „Cor din opera „Ione”, cor micșt de Petrella, executat de corul societății. Începutul la 4 ore p. m. Oferte benevole în folosul societății se primesc cu mulțumită și se cîuțază pe calea publicității. Iosif Curuți, vice-președinte. Ales. Munteanu, secretariu.

— Invitare la producțiunea musicală-declamatorică ce se va da cu ocaziunea tinerii adunării generale a reuniunii învățătorilor gr-cat. din comitatul Sibiului Sâmbătă, în 20 Aprilie n. 1895 sub conducerea dlui Ilariu R. Banciu, în pavilionul dela „Hermansgarten”. Începutul la 7 ore sîra. Programul: 1. „Marșul lui Mihai”, de * * * executat de musică. 2. „Romanul”, de * * * cor bărbătesc. 3. „Nu mă abandona”, romanță, executată de musică. 4. „Un vis frumos”, poezie de Eminescu, cîntată de dl I. R. Banciu, acompaniat pe pian de d-șora Olimpia Neagoe. 5. „Să rămîn numai cu bine”, de Cavadia esec. de musică. 6. „Din departare”, de I. Vorobchievici, esec. de cor bărbătesc. 7. „Tu care ești percută”, de Flechtenmacher, esecutată de musică. 8. „Rugămintea din urmă”, poezie de G. Coșbuc, declamată de dl I. Roșca. 9. „Sîrba

popilor”, de Dincu, esecutată de musică. 10. „Dîna a apus”, cor bărbătesc. 11. „Vin mîndro să ne iubim”, esecutată de musică. 12. „Măndruliță dela munte”, solo cîntat de dl I. R. Banciu, acompaniat pe pian de d-șora Olimpia Neagoe. După producțiune dans. Venitul curat e destinat pentru fondul reuniunii învățătoresce. Sibiul, în 15 Aprilie n. 1895. Prețul de intrare: de familie à 3 persoane 1 fl. 20 cr. de persoană 50 cr. Suprasolvirile se vor cuita pe cale diaristică.

„Viața nouă”

de

Henry Drummond.

(Traducere din limba germană).

(Urmare.)

Cu cât este organismul mai înalt, cu atât este progresul mai lin, mai zăbavnice. Dacă biologul își aruncă privirea preste șirul lung al vietăților, el vede formele cele mai inferioare de animale desvoltându-se în decursul unei ore, cele imediat mai superioare au trebuință deja de o zi, pentru-ca să ajungă la maturitate, cele și mai superioare au lipsă de săptămâni și de luni; er' puținele forme și mai superioare ajung la desevîșire numai prin o creștere, care ține ani de zile.

Dacă se nasce un copil și o maimuță în una și aceeași zi, acesta din urmă este deja în deplina posesiune a facultăților sale și, își îndeplinesc toate datorințele vieții, înainte de a fi părăsit copilul lăgănul său. Viața pămîntescă este însă lăgănul eternității. Precum se desvoltă omul în opozițiune cu animalul numai încet, tot astfel se desvoltă și omul spiritual în opozițiune cu cel natural. Vorba este a pune o temelie sigură, dacă vrem ca viața eternă să se bazeze pe ea. Caracterul creștinismului este destinat pentru eternitate, cine se pôte mira sau cine pôte murmura, că maturitatea lui nu se desvoltă de astăzi pe mîne?

Avem trebuință de o încredințare aprôpe dumnezească, ca să așteptăm creșterea sufletului. Nerăbdarea noastră este de scusat, vîdînd în conștiință diformitatea și nefrumșeta noastră în față cu frumșeta sfîntă a lui Christos; este de scusat oftarea și îngrijirea noastră neliniștită de a deveni asemenea lui! Dar vorba este să ne încredem fără frică și fără îndoială în viața lui Pavel. Nu se sfîrșesc ea cu cuvintele „ca din duhul Domnului”. Acest spirit își va face datorința sa. Vorba este ca să ne opunem ispitei, și în dorința noastră pripită după un progres grabnic și vîdînd să nu apucăm pe căi de sfînțire mai puțin spirituale, vorba este, să nu păgubim rezultatul final prin aceea, că pîndim prea mult după succese în loc de a ne îndrepta neconținut privirea asupra cauzei oficente. Fotografia serie, că numai atunci pôte face copii de pe chipul negativ dacă lucesce sîrele pe el. Căutînd în continuu de să produce sau nu chipul, prin această împiedecă numai producerea lui: Tot atât de sigur este — deși supraveghierea înțeleptă este de folos sufletului — că descoperirea dîsă a sufletului nu folosește nimic. Tu împiedeci numai înflința luminei, dacă vrei să tot privești, că ore îți succede sau nu; sînfîrea îngrijesce mai bine, ca să nu împiedece ceva sîrele. Fapta creatore a unei inimi nîue, spiritul nou și sigur este opera atot puterniciei lui Dîeu. Încredințază această mînei lui creatore „Că cel ce a început într'u voi lucrul cel bun, acela îl va și îndeplini până la ziua lui Iisus Christos. (Filp. 6).

Cu toate acestea nepăsător față de progresul său nu va fi nimenea, care recunoșce însemnătatea și serioșitatea lucrului, ce este în joc. A fi asemenea lui Christos, este un lucru din lume, demn de grija noastră; în față acestei ținte, ori-ce altă nișuință, fie ea ori-cît de laudabilă, este o nebulie, ori-ce alt succes mai

puțin mare este desert și gol. Numai aceea, oari își recunosc țința lor suptă în această nisuiță, ba vîneză chiar cu dorință sfîntă după ea, pot opera, ca s'o ajungă încîtva.

Dacă până acum vi s'a părut, că totul ar depinde dela aceea, ca noi să stăm liniștiți, în nelucrare, permițîți-mi să vă spun cu deplină convingere, că totul depinde dela lucrarea noastră.

O religie numai de adorațiune pîte fi o religie pentru ingeri, dar nici odată pentru noi omeni. Nu pe contemplațiunea evlavioasă, ci pe o luptă serioasă se bazează adevărata speranță; nu în a fi răpiți cu silă ci în realitatea trîză constă adevărata viață, nu în cercul idealelor, ci în lucrurile ce-l încunjură află omul sîntirea sa. Hotărîrea firmă, încordarea, munca grea și răstignirea de sine, ba lupta până la sânge, toate acestea lucruri, pe care la început le am dat la o parte, ca neofolosite, ajung acum aici la valoare și ne impun o îndatorire îndecîtă. Și pentru-ce? Pentru-că numai ele deșteptă sufletul din trîndăvia infinită, pentru-că numai ele îi dau sufletului poziția adevărată și îl pot ține în adevărată poziție, în care puterile spirituale pot influența asupra lui și pot produce efecte în el. Vorba

este să ne concentrăm puterile voinții, să ținem oglinda curată și în direcțiunea adevărată. Grijă noastră trebuie să fie „fața descoperită” care își îndreaptă ochiul spre Christos; vîlul numai atunci trebuie să-l lăsăm, cînd se apropie de noi chipuri profane. N'a privit unul sau altul dintre voi la un astronom, cînd fotografia spectrului unei stele? Cînd intră în camera obscură a observatorului, îl vedem aprîndînd mai întîiu o lumină. Pentru ca să vadă cu ajutorul ei stîna? Nu ci numai pentru ca să așeze instrumentul, cu care voiesce el să vadă stîna. Stîna însăși îngrijesce de fotografare, și cu toate acestea astronomul este care mijlocește această. O parte din timp o întrebîntă el cu pregătirile necesare, sucsesce șurupurile dela tub, curăță lințile, aședă reflectorii, și numai după-ce a sêvșit toate acestea lucrări, ia telescopul, aședat și întocmit cu precisiune, asupra steli ca să eșecute ea însăși lucrul său pe plac. Lucrarea dîlbică a creștinului constă în întocmirea și aședarea aparatului. Dacă a făcut-o această, pîte stinge lumina.

(Va urma).

Bibliografie.

A apărut Nr. 9 al revistei literare-beletristice, pentru familie „Rândunica”, cu următorul sumariu:

„La banchetul societății științifico-literare George Lazăr”, de Ilie Demetrescu. — „Jertfele moderne”, de Em. Lungu-Puhallo. — „Pe albumul d-șorei L. R.”, de George Simu. — „Judele Zăbun”, de I. E. Prodan. — „Idealul meu”, de Emiliu Sabo. — „George Dandin”, sau bărbatul înșelat (trad.) de Iosif Shiopul. — „Rămurele”: „Dorin”, de Emy. — „Din înțelepciunea lumii”, de Jeronim Baritiu. — „Feliurite”. * * *

„Rândunica”, apare în Sibiu, de trei ori pe lună și e redactată de dl Silvestru Moldovan. Conținutul ei e variat, amuzant și instructiv. Prețul abonamentului e pe an 6 fl., 1/2 an 3 fl., pe 1/4 an 1 fl. 70 cr.

*

A apărut: Nr. 7 din anul al doilea al revistei ilustrate pentru familie „Vatra”, cu următorul sumar:

Text:

„Mitocanul”, de Ioan Slavici. — „Păuna”, de I. Gornă. — „Stringându-mi mîna”, (poesie) de Ioan Moța. — „Din noaptea sfîntului Ion”, de Nicolae Gogol. — „Flori de primăvară”, (poesie) de V. D. Păun. — „Viola din Cremona”, (după Hofmann) de Tr. de C. Ramură. — „Două seri”, (Tr. din Wagner) de St. Basarabean. — „Voinea”, (poesii cu ilustrații) de George Murnu. — „Lipitorea”, (de Paul Schonthan) Trad. de Sex. Til. — „Hipnotismul”, (urm. și fine) de Sc. Stănescu. — „Sub lămâii din grădina”, (poesie) de Har. C. Lecca. — Fel de fel. * * *

Ilustrațiuni:

A. S. R. mica principesă Elisaveta a României. — Cel mai nou portret al M. S. reginei Elisaveta. — Neprecuții. — Lineta. — Tare în credință. — Limba florilor. — Samson și Delila. — Ilustrații la poesii. — Mode.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobrie 1894.

Budapesta — Predeal										
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
10.—	8.05	—	—	2.15	pl. Viena	sos.	3.—	1.55	1.55	7.20
8.25	2.10	2.50	6.—	9.15	Budapesta	↑	5.50	7.25	7.—	1.50
11.24	4.07	6.23	9.05	11.12	Szolnok	↑	2.80	5.23	3.50	11.46
1.35	5.46	9.29	11.33	12.50	P. Ladány	↑	12.06	3.46	1.21	10.05
3.46	7.08	—	1.50	2.12	sos. Oradea-mare	pl.	—	2.25	11.04	8.43
4.—	7.15	12.05	2.24	2.19	pl. Oradea-mare	sos.	—	2.18	10.44	8.38
4.39	7.43	1.02	3.03	2.49	Mező Telegd	↑	—	1.52	10.07	8.13
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Rév	↑	—	1.26	9.30	7.47
5.45	—	2.50	4.07	—	Bratca	↑	—	—	9.10	—
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Cincia	↑	5.40	12.47	8.31	7.08
7.18	9.37	4.53	5.32	4.50	Huiedin	↑	4.52	12.17	7.53	6.39
8.05	—	6.13	6.24	—	Ghîrbău	↑	2.55	—	6.53	—
8.32	10.37	7.03	6.59	5.55	sos. Cluș.	pl.	2.—	11.01	6.14	5.25
8.49	11.10	—	8.40	6.11	pl. Apahida	sos.	—	10.45	5.45	4.48
9.06	11.32	—	9.08	6.27	Ghîrș	↑	—	—	5.18	4.23
10.08	12.50	—	10.40	7.27	Cucerdea	↑	—	9.23	3.06	2.20
10.37	1.25	—	11.25	7.50	Uióra	↑	—	8.53	2.48	2.—
10.59	1.43	—	11.54	—	Vînțul-de-sus	↑	—	—	2.40	1.51
11.07	1.52	—	12.04	—	Aiud	↑	—	—	2.11	1.23
11.31	2.18	—	12.34	8.17	sos. Teiuș.	pl.	—	8.23	1.45	12.54
11.43	2.40	—	1.—	8.33	pl. Crăciunel	sos.	—	8.06	1.10	—
12.25	—	—	1.40	8.38	Blăș	↑	—	7.59	—	—
12.50	—	—	2.17	—	Micăsasa	↑	—	—	11.48	—
1.04	—	—	2.35	9.09	sos. Copșa-mică	pl.	—	—	11.29	—
1.35	—	—	3.14	—	pl. Mediaș	sos.	—	6.56	11.14	—
1.50	—	—	3.34	9.42	Elisabetopol	↑	—	6.54	10.55	—
2.18	—	—	3.49	9.44	Sighișora	↑	—	6.41	10.21	—
2.32	—	—	4.11	9.59	Hașfalău	↑	—	6.20	9.42	—
3.04	—	—	4.48	10.22	Homorod	↑	—	5.53	9.13	—
3.39	—	—	5.27	10.51	Agostonfalva	↑	—	5.33	7.45	—
4.01	—	—	6.10	11.12	Apafia	↑	—	4.27	7.01	—
4.26	—	—	7.50	12.26	Feldioara	↑	—	3.53	6.35	—
6.08	—	—	8.30	12.58	sos. Brașov	pl.	—	3.16	5.58	—
6.40	—	—	9.03	1.15	pl. Brașov	sos.	—	2.45	5.08	—
7.16	—	—	9.38	1.34	Timiș	↑	—	7.01	2.18	—
8.—	—	—	10.25	2.09	Predeal	↑	—	6.—	1.42	—
—	11.—	—	—	2.19	sos. București	pl.	—	5.—	1.12	—
—	12.26	—	—	3.01	—	—	—	7.45	—	4.40
—	1.11	—	—	3.31	—	—	—	—	—	8.50
—	8.45	—	—	9.15	—	—	—	—	—	—

Budapesta — Arad — Teiuș										
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
—	—	—	—	—	pl. Viena	sos.	—	—	—	—
3.10	4.24	11.10	4.—	1.37	Budapesta	↑	7.35	1.20	6.30	—
9.10	8.42	3.55	6.55	6.10	Szolnok	↑	4.18	11.15	2.45	9.30
2.30	—	4.30	7.05	6.35	sos. Arad	pl.	11.30	8.20	9.45	5.18
2.44	—	4.42	—	6.46	pl. Arad	sos.	11.—	8.10	8.55	—
3.15	—	5.03	—	7.07	Glogovaț	↑	10.48	—	8.44	—
3.32	—	5.14	—	7.18	Györök	↑	10.25	—	8.20	—
3.58	—	5.32	7.50	7.35	Pauliș	↑	10.11	—	8.08	—
4.30	—	5.56	—	7.58	Radna-Lipova	↑	9.58	7.29	7.56	—
4.50	—	6.12	—	8.14	Conop	↑	9.25	—	7.24	—
5.40	—	7.—	8.51	8.56	Bêrzava	↑	9.09	—	7.07	—
—	—	7.28	9.10	9.24	Soborșin	↑	8.21	6.33	6.26	—
—	—	7.54	—	9.50	Zam	↑	7.45	6.07	5.49	—
—	—	8.10	9.34	10.06	Gurasada	↑	7.18	—	5.19	—
—	—	8.28	—	10.24	Ilia	↑	7.08	5.44	5.08	—
—	4.47	8.54	10.—	10.50	Branicica	↑	6.44	—	4.42	—
—	5.04	9.08	10.11	11.04	Deva	↑	6.20	5.17	4.18	11.32
—	6.10	10.06	10.37	11.43	Simeria (Piski)	↑	6.05	5.05	3.59	11.16
—	6.39	10.29	—	12.06	Orăștia	↑	5.09	4.40	3.18	10.37
—	7.11	10.53	—	12.30	Șibot	↑	4.44	—	2.56	9.39
—	7.28	11.07	11.17	12.44	Vînțul de joa	↑	4.22	—	2.32	9.12
—	8.13	11.54	11.40	1.20	Alba-Iulia	↑	4.04	3.59	2.14	8.53
—	—	—	—	—	sos. Teiuș	pl.	3.19	3.36	1.35	8.11

Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova										
Orient. Espreș	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren mixt	pl. Viena	sos.	Tren de persoane	Tren accelerat	Orient. Espreș	Tren de persoane
8.36	11.—	9.—	9.15	4.—	pl. Viena	sos.	5.50	—	7.20	7.05
1.30	8.30	2.25	7.—	10.—	Budapesta	↑	6.30	10.20	2.10	1.25
6.39	5.25	7.54	4.59	—	sos. Budapesta	pl.	9.20	—	8.55	7.50
6.47	6.15	8.02	5.52	—	sos. Timișoara	pl.	8.28	7.13	8.49	7.42
—	9.33	10.25	9.10	—	pl. Timișoara	sos.	5.39	4.05	—	5.39
11.05	—	12.28	11.47	—	Caransebeș	↑	3.02	—	4.35	3.21
11.45	—	1.20	1.19	—	Băile Herculane	↑	1.—	—	3.40	2.10
10.55	—	11.40	6.25	—	Verciorova	↑	11.25	—	7.10	5.50

Cucerdea — Oșorheiu — Reg. săs.										
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
—	2.25	8.10	3.11	8.58	Cucerdea	↑	7.41	2.36	8.31	1.18
—	3.14	8.51	3.52	9.39	Ludoș	↑	7.03	1.58	7.43	12.32
—	5.07	10.27	5.26	11.11	Oșorheiu	↑	5.30	12.25	5.50	10.35
—	5.50	10.42	5.36	—	Reghinul-săs.	↑	5.18	9.35	5.05	—
—	7.25	12.15	7.15	—	—	—	3.50	8.—	3.22	—

Simeria (Piski) — Hunedóra										
Tren de povară	Tren mixt	Tren de povară	Tren mixt	Tren de povară	Tren mixt	Tren de povară	Tren mixt	Tren de povară	Tren mixt	Tren de povară
6.15	11.35	4.25	9.43	—	Simeria	↑	5.25	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.01	—	Cerna	↑	5.09	10.05	2.54	8.15
7.13	12.20	5.23	10.25	—	Hunedóra	↑	4.45	9.38	2.30	7.45

Brașov — Chezdî — Oșorheiu										
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
4.50	8.50	—	3.10	—	Brașov	↑	8.19	1.50	—	7.20
5.36	9.38	—	3.43	—	Prejmăr	↑	7.41	1.20	—	6.42
6.49	10.46	—	4.35	—	Sepși-S.-Georgiu	↑	6.35	12.29	—	5.36
8.33	12.40	—	5.55	—	Covasna	↑	4.55	11.13	—	3.51
9.19	1.26	—	6.32	—	Chezdî-Oșorheiu	↑	4.—	10.30	—	2.45

Murăș-Ludoș — Bistrița										
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
4.—	9.10	—	4.20	—	Murăș-Ludoș	↑	6.46	7.21	—	—
7.07	1.01	—	—	—	Țaga-Budatelic	↑	—	4.15	—	—
9.59	4.55	—	—	—	Bistrița	↑	—	1.16	—	—

Nota: Orele însemnate în stînga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă orele de noapte.